

Monitering af skadedyr 2022

*Erhvervs-PhD
studerende
Nika Jachowicz,
NBR Nordic Beet
Research*

*Projektleder Anne
Lisbet Hansen,
NBR Nordic Beet
Research*

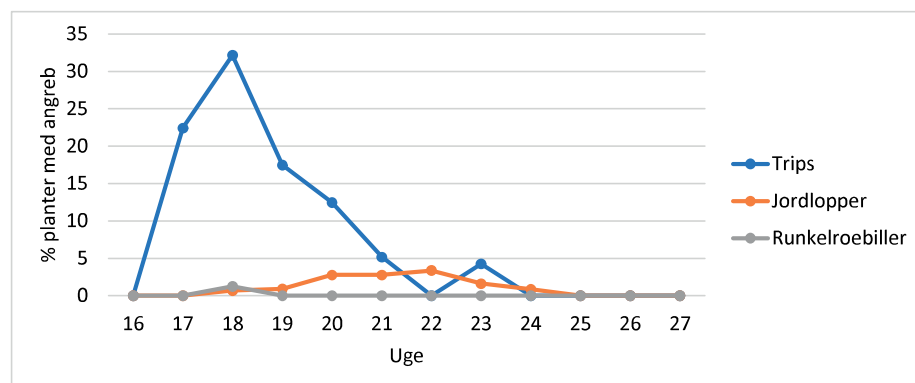
målet er at bekæmpe skadedyr kun ved konstateret behov for dermed at skåne nyttedyr samt at minimere omkostninger og unødvendig brug af insekticider. Derfor har det været vigtigt nøje at følge forekomst af skadedyrene. Forekomst og varsling har fra april til juli kunne følges på sukkerroer.nu, AgriPortal App og i SEGES registreringsnet.

Monitering og varsling

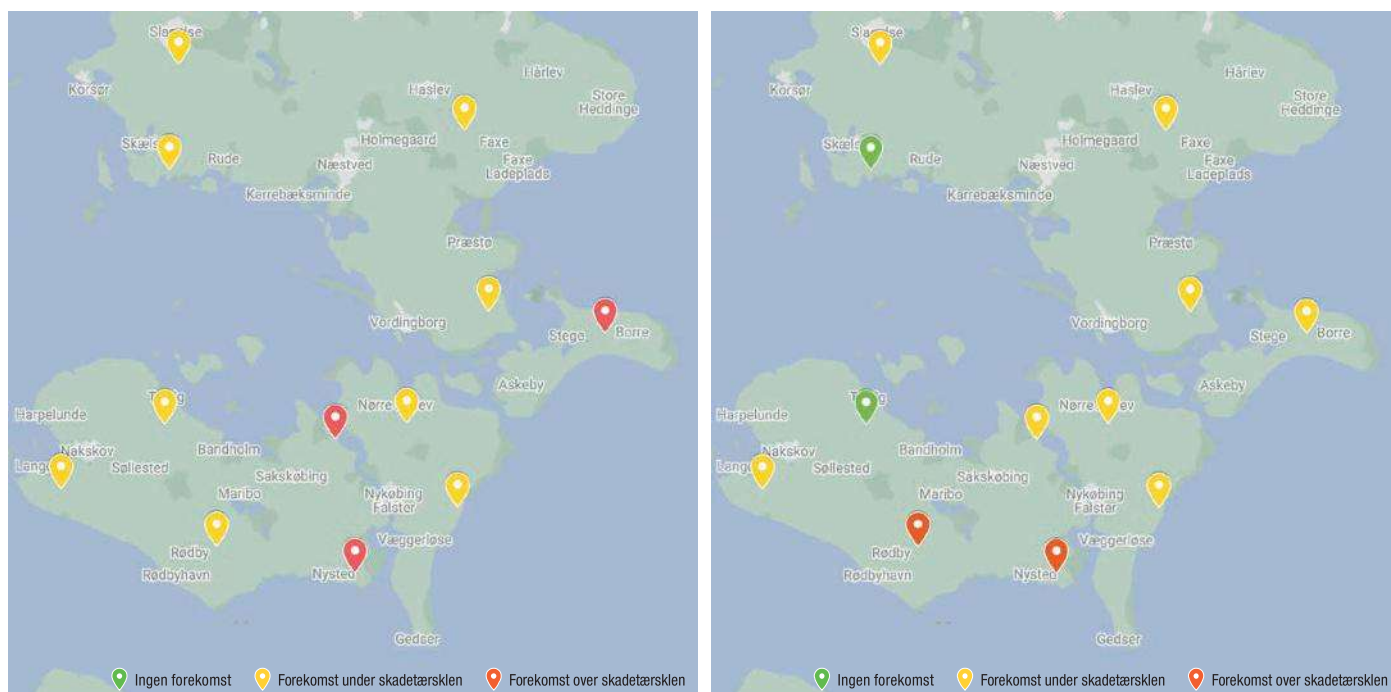
For at følge forekomst af skadedyr og varsle for eventuelt bekæmpelsesbehov har Nordic Sugar Agricenter og NBR

moniteret i 12 Force-bejdsede marker, fordelt på Lolland, Falster, Møn og Syd- og Vestsjælland. Med samme metode har der tilsvarende været monitoreret i det svenske dyrkningsområde i 19 marker. Alle marker blev monitoreret en gang om ugen fra sidst i april indtil begyndelsen af juli. I hver mark blev afsat en parcel, som ikke blev behandlet med insekticider. Hvis marken skulle behandles mod insekter, blev der anlagt yderligere en parcel til, hvor effekt af behandling kunne følges. Samtidig blev plantebestand, jordfugtighed og skorpe noteret.

I 2022 er der ikke tildelt dispensation til Gaucho-bejdsning i sukkerroer, og hele dyrkningsområdet er tilsået med Force-bejdsede roer. Force-bejdsning beskytter mod jordboende skadedyr under fremspiring, men beskytter ikke de grønne dele af planten over jorden. Derfor kunne der i indeværende sæson eventuelt blive behov for supplerende insekticid-sprøjtninger, hvis forekomst af skadedyr oversteg bekæmpelsestærsklen. For-

Figur 1. Gennemsnitlig procent angreb af tidlige skadedyr ved monitering 2022 DK.

Figur 2. Forekomst af trips (venstre) og ferskenbladlus (højre) i skadedyrsmonitoring 2022 i Danmark.

Trips og tidlige skadedyr

Fra kimbladstadiet i april kunne der observeres tripsskader (*Thrips augusticeps*, *T. spp.*) i alle monitorerede marker. På tre lokaliteter var der skader på over 50 procent af planterne, og bekæmpelse blev anbefalet, figur 1 og 2. Der var meget store forskelle i graden af angreb i monitoringsmarkerne, og i de fleste marker var der ikke behov for bekæmpelse. Angrebene faldt derefter gradvis indtil sidst i maj, hvor roeplanterne blev

store nok til, at tripsskader var uden betydning. I Sverige blev trips også fundet de fleste steder, der var dog kun to monitoringsmarker med behov for bekæmpelse.

Trips er mest skadelige i de tidlige vækststadier, op til 4-6 bladstadiet. De suger saft fra undersiden af de unge blade, hvilket resulterer i fortykkede, indadrullede blade, sølvfarvede bladundersider og røde hjertesud. Trips kan især ved tørre forhold også suge på plan-

ternes kimstængel ved jordoverfladen og dermed forårsage mørke indsnævrede kimstængler. Derfor er det vigtigt at grave et par planter op for at se efter skader fra trips. Tripsskader kan også forårsage sekundære svampeangreb, især når kimstænglen skades (billede 1). Trips kunne i indeværende sæson bekæmpes med Lamdex.

Der blev i 2022 set meget få angreb af runkelroeiller (*Atomaria linearis*) i monitoringsmarkerne. Runkelroeiller-

Præcision og høj kapacitet

Väderstad Tempo yder optimal præcision uanset om du sår roer, raps, spinat, majs eller andre specialafgrøder. Med Tempo er det nemt at ændre på antal rækkeenheder og rækkeafstande, og bruge den samme maskine til flere afgrøder.

SEMLER

Agro

Din lokale afdeling
Maribovej 163
4990 Sakskøbing
Tlf. 54 72 20 00

Billede 1. Skade på kimstængel og kimblade efter sugning af trips.

Billede 2. Ferskenbladlus på en roeplante.

ler er meget små (1,3-1,5 mm) brune biller, som gnaver i kimstænglen under jordoverfladen, og efterlader et karakteristisk sort, rundt bidemærke. I forsøg, hvor angreb fremprovokeres med dyrkning af roer efter roer, ses billerne angribe de tidlige spirer, hvilket resulterer i plantetab. Under lune forhold bevæger billerne sig op i hjerteskuddet og kan give deforme planter. Runkelroe-biller skader ikke roeplanterne efter 4-6 bladstadiet.

Der blev i 2022 set milde angreb af jordlopper (*Chaetocnema concinna*). Jordlopper gnaver 1-2 mm store huller i bladene. Desuden blev der set meget få angreb af bedefluelarver og deres resulterende minering af bladene.

Bladlus

Midt i juni kunne enkelte kolonier af sorte bedebbladlus (*Aphis fabae*) observeres i enkelte marker, ofte i markkanten, men svage angreb udløste ikke varslings

om bekæmpelse.

De første ferskenbladlus (*Myzus persicae*) kunne observeres 20.-23. juni (uge 25). Ugen efter, omkring den 27.-29. juni (uge 26) kunne der findes ferskenbladlus på de fleste monitoringssteder, og ved to lokaliteter på Sydlolland blev fundet forekomst af mere end 1 uvinget ferskenbladlus pr. plante i roer med mere end 12 blade, og dermed var bekæmpelsestærsklen overskredet, figur 2, billede 2. I begge tilfælde var det marker, der var omsået i første halvdel af maj, hvorved planterne havde færre blade og bladvævet var knapt så groft, som hos roer sået til normal såtid fra midt i marts til først i april. Det er i god overensstemmelse med udenlandske undersøgelser, der har vist, at planter med færre end 10-12 blade er mere attraktive for bladlusene end planter med flere blade. Optællinger i flere marker af Agricentret bekræftede, at forekomsten af de grønne ferskenbladlus

klart var størst i marker med små roer, hvilket især gjorde sig gældende for de omsåede marker. I de først-såede roer blev der generelt set meget varierende forekomst af ferskenbladlus, men i størstedelen af markerne under bekæmpelsestærsklen. Der blev i 2022 ikke fundet ferskenbladlus i den svenske monitoring. Ferskenbladlus ses med enkelte individer eller i mindre kolonier på undersiden af de mellemstore blade. Faren ved ferskenbladlus er, at de kan overføre virusgulsot til roerne, som kan give væsentlige udbyttetab. Ved supplerende marksprøjtninger mod ferskenbladlus forventes det, at pyrethroider har svag eller ingen effekt på grund af resistens i bladlusene, og derudover skades nytte dyr af pyrethroider. Bekæmpelse af ferskenbladlus har i indeværende sæson kunne foretages med tre midler; Teppeki, Pirimor 500 WG eller med Movento SC 100, hvor der til Movento blev givet tilladelse til mindre anvendelse. ■